

RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusaja number	98-25/282831
Otsuse kuupäev	13.05.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Ühispakkujate Across the Borders OÜ ja NSO OÜ vaidlustus Riigilaevastiku riigihankes „Parvlaevade ning reisikatomaraani LED valgustussüsteem“ (viitenumber 282831) ühispakkujate Across the Borders OÜ ja NSO OÜ pakkumuse tagasilükkamise ja Prime Marine Service OÜ pakkumuse edukaks tunnistamise ning Prime Marine Service OÜ kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmise otsustele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, ühispakkujad Across the Borders OÜ ja NSO OÜ, esindaja vandeadvokaat Kaidi Reiljan-Sihvart Hankija, Riigilaevastik, esindajad vandeadvokaadid Kadri Härginen ja Mario Sõrm Kolmas isik, Prime Marine Service OÜ
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg 3 alusel

- 1. Jätta ühispakkujate Across the Borders OÜ ja NSO OÜ vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Mõista ühispakkujatelt Across the Borders OÜ ja NSO OÜ Riigilaevastiku kasuks välja lepinguliste esindajate kulud 3086,50 eurot (käibemaksuta).**
- 3. Jätta ühispakkujate Across the Borders OÜ ja NSO OÜ poolt vaidlustusmenetluses kantud kulud nende endi kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole

seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 07.08.2024 avaldas Riigilaevastik (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusega riigihanke „Parvlaevade ning reisikatomaraani LED valgustussüsteem“ (viitenumber 282831) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD), sh Vastavustingimused ja Lisa 1 „Tehniline kirjeldus“ (edaspidi TK).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitasid pakkumuse neli pakkujat, nende hulgas Prime Marine Service OÜ ja ühispakkujad Across the Borders OÜ ja NSO OÜ.

2. Riigilaevastiku peadirektori 04.11.2024 käskkirjaga nr 6-1/24/62 lükkas Hankija mh tagasi ühispakkujate Across the Borders OÜ ja NSO OÜ pakkumuse ning tunnistas edukaks Prime Marine Service OÜ pakkumuse.

14.11.2024 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) ühispakkujate Across the Borders OÜ ja NSO OÜ vaidlustus Hankija otsustele lükata tagasi ühispakkujate Across the Borders OÜ ja NSO OÜ pakkumus ning tunnistada edukaks Prime Marine Service OÜ pakkumus ning kõikidele järgnevatele otsustele Prime Marine Service OÜ kohta.

Vaidlustuskomisjon rahuldab 10.12.2024 otsusega vaidlustusasjas 222-24/282831 vaidlustuse (edaspidi VAKO otsus).

3. Riigilaevastiku peadirektori 28.03.2025 käskkirjaga nr 6-1/25/29 (edaspidi Käskkiri) lükkas Hankija uuesti tagasi ühispakkujate Across the Borders OÜ ja NSO OÜ pakkumuse (Käskkirja p 1 ja selle alapunktid) ning tunnistas edukaks Prime Marine Service OÜ pakkumuse (Käskkirja p 2).

Hankija tegi otsused teatavaks 31.03.2025.

10.04.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile ühispakkujate Across the Borders OÜ ja NSO OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele lükata tagasi Vaidlustaja pakkumus, tunnistada edukaks Prime Marine Service OÜ (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus ning otsustele kvalifitseerida ja jätta kõrvaldamata Kolmas isik (kui need otsused on tehtud).

Kolmanda isiku kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmise otsused on tehtud Riigilaevastiku peadirektori 03.04.2025 käskkirjaga nr 6-1/25/30.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 17.04.2025 kirjaga nr 12.2-10/98 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 23.04.2025 ja neile vastamiseks 28.04.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitasid täiendava seisukoha Vaidlustaja ning menetluskulude nimekirja Vaidlustaja ja Hankija. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha ja menetluskulude nimekirja Hankija. Kolmas isik menetluses seisukohti ei esitanud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, ühispakkujad **Across the Borders OÜ ja NSO OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise otsuse õigusvastasus

Hankija on pakkumuse tagasi lükanud kahel alusel: Vaidlustaja ei esitanud tähtajaks Hankija nõutud selgitusi ja ka esitatud selgituste najal ei ole võimalik üheselt hinnata pakkumuse

2 (13)

vastavust RHAD-is seatud tingimustele.

5.1.1. Hankija ei lähtunud pakkumuse vastavuse kontrollis enda seatud tingimustest (Hankija on vastavustingimused seadnud toodetele, mitte tootjatele).

Vastavustingimustes on ette nähtud, et pakkuja peab esitama pakkumusega paigaldatava LED valgussüsteemi tootja dokumentatsiooni. Pakkuja pidi esitama tema poolt laevadele paigaldatavate LED valgustite dokumentatsiooni detailsuses, mis võimaldab Hankijal kontrollida valgussüsteemi vastavust TK-s kehtestatud nõuetele. Vaidlustaja esitas pakkumusega dokumendi „Ferry lights.pdf“, millega tõendatakse kõigi vastavustingimuste täitmist.

5.1.2. VAKO otsuse najal esitas Hankija 06.01.2025 selgitusnõude (sõnumi ID 919625), mille sisuks oli selgituste küsimine Vastavustingimustes kehtestatud valgustite tehniliste näitajate osas ning lisaks pakkuja kinnituse küsimine, et vastavalt TK-s nõutule kehtib paigaldatud seadmetele tootja poolne 5-aastane garantii.

Vaidlustaja vastas 09.01.2025, esitades küsitud toodete osas vajaliku infoga tootelehed ja kinnitades, et pakutud mudelitel on tootja poolne 5-aastane garantii.

5.1.3. Arusaamatu on Hankija otsuse p 17, mis väidab, et Vaidlustaja ei ole esitanud dokumente valgustite [ÄRISALADUS] kohta.

Teavevahetuse 14.01.2025 (sõnumi ID 921843) kohaselt tänab Hankija Vaidlustajat toodete [ÄRISALADUS] kohta esitatud tootelinkide ja tootelehtede eest, jättes mulje, et toodete osas selgitusi enam pole vaja.

5.1.4. 14.01.2025 esitas Hankija uue selgitusnõude teavevahetuse kaudu (sõnumi ID 921843), soovides pakutud toodete [ÄRISALADUS] osas tootja infot ja tootja andmeid.

Vaidlustaja edastas info 17.01.2025 selgitades, kes on tootjaks ning mis on brändinimed.

Teavevahetuse kaudu antud selgitused ja pakkumusega esitatud dokument „Ferry lights.pdf“ sisaldab infot, mille esitamise on Hankija näinud ette TK-s.

5.1.5. 22.01.2025 esitas Hankija uue selgitusnõude (sõnumi ID 924263), nõudes dokumente, mis puudutavad LED valgussüsteemi valgustite tootjat. Hankija nõudis pakutava LED valgussüsteemi valgustite tootjale väljastatud EMC sertifikaadi ja selle saamiseks tehtud EMC testimise aruannete, mis on heaks kiidetud Klassiühingu poolt, esitamist. Lisaks soovis Hankija toote testimise aruannet, mis on heaks kiidetud Klassiühingu poolt ja EL vastavusdeklaratsiooni. Hankija ei nõudnud RHAD-is nende dokumentide esitamist, mida ta küsis 22.01.2025 teavevahetuse kaudu.

5.1.6. Hankija on kehtestanud Vastavustingimustes tingimuse „Paigaldatava LED valgussüsteemi dokumentatsioon“, milles esitas nõuded viiele pakutavale valgussüsteemide seadmele (LED lineaar valgustite komplektid, välislineaarvalgustid, navigatsioonituled, LED alla suunatud valgustid ja LED prožektorite 24V ja/või 230V) tuues iga valgusseadme osas välja konkreetsed tingimused, millele vastavust pidi pakkuja tema poolt pakutavate toodete tootja dokumentides toodud detailsete andmete alusel tõendama. Hankija on tingimuses rõhutanud, et pakkuja esitab tema poolt laevadele paigaldatavate LED valgustite dokumentatsiooni detailsuses, mis peab võimaldama Hankijal kontrollida valgussüsteemi vastavust TK-s kehtestatud nõuetele.

VAKO otsuse p-is 7.3 märgiti, et tingimus erineb TK p-ides 3-7 esitatud tehnilistest tingimustest just nimelt seetõttu, et TK kehtestab pakkuja hankelepingu täitmiseks lisaülesandeid seoses lisadega, kuid tingimuses on Hankija soovinud kitsalt üksnes andmeid loetletud valgustite vastavuse kohta tingimuses loetletud nõuetele.

Vaidlustaja on esitanud laevadele paigaldatavate LED valgustite dokumentatsiooni detailsuses, mis võimaldab Hankijal kontrollida valgussüsteemi vastavust TK-le.

5.1.7. Hankija on nõudnud (sõnumi ID 924263) ka navigatsioonitulede klassiühingu poolt tootja nimele väljastatud navigatsiooni tulede MED sertifikaadi esitamist. Hankija on selgitanud, et navigatsioonitulede puhul pole MED sertifikaadi kehtivust esitatud andmete alusel võimalik kontrollida, aga kuna Hankija oli sätestanud Vastavustingimuses, et pakkumuse vastavuse kontroll toimub tootja väljastatud andmete alusel, siis puudus Hankijal kaalutlusruum võtta selles osas vastu negatiivne otsus.

5.1.8. Hankija on teabevahetuse kaudu 29.01.2025 (sõnumi ID 926330) nõudnud Vaidlustajalt tootja tootmistegevuseks nõutud sertifikaate, põhjendades seda eesmärgiga kontrollida, kas tegemist on „tootjaga“. Need on dokumendid, mille esitamise kohustus ei tulenenud RHAD-ist ja Hankija ei saanud nende esitamata jätmise tõttu pakkumust tagasi lükata. Hankijal on kohustus kinni pidada enda määratud tingimustest.

5.1.10. Hankija ei ole esitanud ühtegi tingimust valgustite tootjale ega nõudnud koos pakkumusega nende dokumentide esitamist, millele põhinevalt on Hankija Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükanud.

5.2. Vaidlustaja on kõikidele Hankija selgitustaotlustele vastanud ja Hankija sai hinnata pakkumuse vastavust RHAD-is seatud tingimustele.

5.3. Hankija on pakkujaid ebavõrdselt kohelnud. Vaidlustajal on alust arvata, et Hankija ei ole Kolmandalt isikult küsinud „tootja“ dokumente.

5.4.

Kuna Vaidlustaja pakkumus on tehnilisele kirjeldusele vastav ja majanduslikult soodsaim, siis on Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamine õigusvastane. Samuti, kui Hankija on teinud otsused Kolmanda isiku eduka pakkujana kvalifitseerimise või kõrvaldamata jätmise kohta, siis tuleb tunnistada ka need kehtetuks otsuste järgnevuse põhimõtte alusel.

5.5. Vaidlustaja täiendas 23.04.2025 oma seisukohti.

5.5.1 Hankija ei lähtunud pakkumuste vastavuse kontrollimisel enda seatud tingimustest (Hankija on vastavustingimused seadnud toodete, mitte tootja osas) ja väärib Hankija väidet, et vastavustingimus, mis näeb ette tootja väljastatud dokumentatsiooni esitamist toodete osas, laieneb ka tingimuseks, mis näeb ette Hankija poolt teabevahetuses küsitud dokumentide esitamist.

5.5.2. Hankija on teabevahetuses nõudnud valgustite tootjale väljastatud dokumentide (EMC sertifikaadi ja selle saamiseks tehtud EMC testimise aruannete, mis on heaks kiidetud Klassiühingu poolt) esitamist ning Klassiühingu poolt heaks kiidetud toote testimise aruande ja EL vastavusdeklaratsiooni esitamist. RHAD nende esitamist ette ei näinud. Asjas ei oma tähtsust, kas need dokumendid on lihtsasti kättesaadavad või mitte.

5.5.3. Vaidlustaja on korduvalt kinnitanud toodete vastavust Vastavustingimustele ja esitanud dokumendid, mida RHAD ette nägi. Kui RHAD-is ei ole sätestatud, et sertifikaadid, testimise aruanded jm dokumendid peavad olema eraldi esitatud, siis ei saa seda tingimust tõlgendada nii, et sertifikaatide esitamine on kohustuslik. Sertifikaadid võivad olla osa dokumentatsioonist, kuid kui see ei ole eraldi nõutud, ei ole pakkujal kohustust neid eraldi esitada.

5.5.4. Hankija lähenemine on põhjendamatult kitsendatud, väites, et Hankija kohustus on veenduda, et Vaidlustaja pakutud asjad ja teenused vastavad Hankija seatud eeldustele. Hankija kohustus on kinni pidada enda määratud tingimustest. Hankijal puudub õigus pakkumuste

vastavuse kontrolli käigus esitada uusi nõudeid, mida RHAD ette ei näinud.

5.5.5. Hankija hoolsuskohustus ei piirdu ainult pakkumuste sisulise kontrolliga vaid hõlmab ka RHAD-i koostamist selliselt, et oleks võimalik kontrollida pakkumuse vastavust Vastavustingimuste nõuetele. Väär on Hankija väide, et Hankijal on õigus küsida mistahes selgitusi ja tõendeid sisulise kontrolli raames. Hankijal on kohustus püsida RHAD-is sätestatud nõuete piires. Hankijal puudub õigus küsida selgitusi asjaolude suhtes, mis ei ole Riigihanke tingimuseks ning hilisemalt tugineda teabele, millest on tehtud enda järeldused, eriti kui see teave ei ole Riigihanke Vastavustingimuse osa.

5.5.6. Õigustatud ei ole nõuda pakkumuse vastavuse kontrolli faasis Vaidlustajalt valgustite tootjale väljastatud EMC sertifikaadi ja selle saamiseks tehtud EMC testimise aruannete esitamist, mis on heaks kiidetud Klassiühingu poolt. Lisaks ei ole õigustatud nõuda toote testimise aruande esitamist, mis on heaks kiidetud Klassiühingu poolt, ja EL vastavusdeklaratsiooni esitamist. Kolmanda isiku osas on Hankija välja toonud, et tootja sertifikaadid on esitatud pakkumusega, aga täiendavaid dokumente pole nõutud.

6. Hankija, **Riigilaevastik**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Vaidlustuses on esitatud vaid üks väide selle kohta, miks tuleks vaidlustatud otsused kehtetuks tunnistada. Selleks on kokkuvõtvalt, et Hankija poleks tohtinud kontrollida, kas Vaidlustaja on esitanud valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsiooni. Otsus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise kohta on vaidlustatud vaid nn otsuste järgnevuse põhimõtte alusel.

6.2. Asjasse puutuvad RHAD-i tingimused on:

6.2.1. Riigihanke ese

Hankija hangib Riigihankega viiele parvlaevale ja ühele reisikataamaraanile LED navigatsioonitulesid ja laevavalgusteid ning nende paigaldamist. Nende alustega osutatakse sõitjatevedu saartele avaliku teenindamise lepingute alusel, sh tagatakse ühendused Prangliga, Vormsiga, Kihnuga, Piirissaarega ja Ruhnuga ning Saaremaa ja Hiiumaa vahel.

Seega on viidatud aluste ohutuse suhtes kõrgendatud avalik huvi. Riigihanget rahastatakse ka Euroopa Liidu vahenditest. Navigatsioonituled ja laevavalgustid ning nende ohutu paigaldamine alustele on vajalik selleks, et alused saaks ohutult navigeerida, sh ei tohi tuled ja valgustid ega nende paigaldamine ohtu seada liiniteenuste osutamist, rääkimata laevapere ja reisijate ohtu seadmisest.

6.2.1.1. Eeltoodu väljenduseks on mh ka Vastavustingimustes seatud nõuded, nõue sh tootja väljastatud dokumentatsiooni esitamiseks, mille alusel Hankija saab veenduda, kas pakutavad valgustid vastavad EMC sertifikaatide (EMC klass EMC1: EMC B vastavalt IEC 60533) nõuetele ja seeläbi meresõiduohutuse nõuetele. Vastavus kõnealustele nõuetele tagab omakorda selle, et valgusteid on ohutu paigaldada aluse tekile ja sillale, laeva jaoks kriitilise tähtsusega navigatsiooni- ning sideseadmete lähedusse.

6.2.1.2. Teabe esitamine nendele nõuetele vastavuse kohta tagab seadmete ohutuse seeläbi, et klassiühing (nt Lloyd's Register, DNV GL ja Bureau Veritas) on kõnealuste valgustite vastavuse kontrolli teostanud, mille tõendamiseks on valgustitele väljastatud ka vastav sertifikaat (EMC1: EMC B vastavalt IEC 60533), millel paiknev tähis „B“ (*bridge and deck*) tõendab, et seadme tekitatav elektromagnetväli ei sega laeva navigeerimiseks ja side pidamiseks vajalike seadmete tööd laeva sillal ja tekil. Laeva navigatsiooni- ja sideseadmete lähedusse sillale ja tekile paigaldamist võimaldava elektromagnetvälja sobivuse sertifikaati mitteomava valgusti paigaldamine toob kaasa suure tõenäosusega häireid laeval paiknevate oluliste elektriseadmete

(nagu navigatsiooni- ja raadioside seadmed) töös, seades nõnda ohtu laeva ohutu käitamise, sh laevapere ja reisijate elud. Navigeerimisvõimetu ja navigatsioonituledeta laev on suureks ohuks ka teistele merel viibivatele alustele, keskkonnale ning sadamarajatistele.

6.2.1.3. Hankija peab olema veendunud, et Vaidlustaja pakutud asjad ja teenused RHAD-ile vastavad. Kui Hankija selles veenduda ei saa, seab ta ohtu nii avaliku teenindamise kohustuse täitmise jätkuvuse nende alustega kui ka inimeste turvalisuse ja looduskeskkonna.

6.2.2. Vastavustingimusena nr 1 on sätestatud, et paigaldatav LED valgussüsteem peab vastama TK-s kehtestatud nõuetele ja omama kehtestatud tingimustele vastavust tõendavat dokumentatsiooni. Pakkuja esitab tema poolt laevadele paigaldatavate LED valgustite dokumentatsiooni detailsuses, mis peab võimaldama Hankijal kontrollida valgussüsteemi vastavust lisas 1 kehtestatud nõuetele.

Samas on Hankija ette näinud ka viis dokumendinõuet, lihtsustatult:

- LED lineaar valgustite (18W/36W) kohta;
- välis lineaarvalgustite kohta;
- navigatsioonitulede kohta;
- LED alla suunatud valgustite kohta;
- uute LED prožektorite 24V ja/või 230V kohta.

Nende seadmete kohta on Hankija soovinud, et pakkuja esitaks valgustite tootja väljastatud dokumentatsiooni, milles toodud andmed peavad tõendama, et pakutavad valgustid vastavad Hankija seatud tingimustele. Kuna eeltoodud loetus esitatud valgustid on erinevad, siis esitas Hankija ka erinevad sisunõuded sellele, mis tootja dokumentatsioonist peab nähtuma.

Seega on Vastavustingimuse osa ka see, et dokumentatsiooni peab olema väljastanud valgustite tootja.

6.3. Hankija otsuse põhjendused

6.3.1. VAKO otsuses nenditi, et Vaidlustaja esitas Vastavustingimusele vastamiseks 50-leheküljelise dokumendi pealkirjaga „Ferry lights“. Selles oli ka VAKO otsusest nähtuvalt esitatud kümneid erinevaid tooteid (ja nende tehnilisi andmeid), eristamata kuidagigi dokumente konkreetsete toodete kohta, mida Hankijale Riigihankes pakutakse, rääkimata kitsalt pakutavate valgustite kohta tingimusele vastavust tõendavatest dokumentidest. Vaatamata sellele puudusele leidis VAKO kokkuvõtlikult, et kuna sellest dokumendist oli leitav teave vähemalt ühe toote kohta igas viies Hankija nõutud toodete kategoorias, siis ei olnud Hankija 04.11.2024 otsus õiguspärane.

6.3.2. VAKO otsusest nähtub, et Vaidlustaja põhjendas tingimuste täitmist järgmiste toodetega:

- LED lineaar valgustid (tingimus 1) – tooted 1, 2, 3 ja 7 („Ferry lights.pdf“, lk 16, 34, 40, 44);
- välis lineaarvalgustid (tingimus 2) – tooted 1, 2, 3 ja X („Ferry lights.pdf“, lk 16, 34, 35 ja 40);
- navigatsioonituled (tingimus 3) – tooted 4 ja X („Ferry lights.pdf“, lk-d 20 ja 30);
- LED alla suunatud valgustid (tingimus 4) – toode X („Ferry lights.pdf“, lk 31);
- LED prožektorid (tingimus 5) – tooted 5 ja 6 („Ferry lights.pdf“, lk-d 1-15 ja 25).

Lihtsamalt öeldes nähtus Vaidlustaja selgitustest, et tingimuste 1, 2 ja 3 osas pakkusid nad väidetavalt kaubamärgi A ja kaubamärgi C tooteid. Tingimuse 4 osas üksnes kaubamärgi C tooteid ning tingimuse 5 osas kaubamärgi A ja C tooteid.

6.3.3. Hankija kontrollimenetlus ja kaalutlused

Hankija kontrollis Vaidlustaja pakkumuse vastavust RHAD-ile uuesti, esitades kontrolli raames Vaidlustajale mitmeid päringuid. Vaidlustaja vastas nendele päringutele osaliselt, teatud Hankija küsitud dokumente ei esitatud ka Hankija antud ajapikenduse kestel ning neid pole esitatud ka vaidlustusmenetluses. Sellele vaatamata esitas Vaidlustaja mahukalt teavet toodete

kohta, mille kohta Hankija polnud teavet soovinud ning esitas kaks väidetavat CE-sertifikaati, mis olid väidetavalt NSO OÜ nimel, kuid millel olid varasemad kuupäevad, kui NSO OÜ asutamine (dokumentidel esitatud kuupäevadel (01.06.2021 ja 12.06.2021) ei olnud NSO OÜ nimelist äriühingut registrisse kantud).

6.3.4. Vaidlustaja faktilised ja õiguslikud käsitlelused on ebaõiged

6.3.4.1. Hankija kontrollis Vaidlustaja pakkumust vastavuses RHAD-is seatud tingimustega. Kui vaidlustuskomisjon leiab, et Hankija oli õigustatud Vaidlustaja pakkumuse vastavust kontrollima nii nagu ta vaidlustatud otsuse eelselt kontrollis, tuleb vaidlustus jätta rahuldumata, kuna muid argumente Vaidlustaja esitanud ei ole.

6.3.4.2. Vaidlustaja keskne väide on, et Hankija asus kontrollima Vaidlustaja pakkumuse vastavust tingimuse alusel, mida RHAD-is polnud. Vaidlustaja eksib väites, et Hankija pole seadnud ainsatki tingimust valgustite tootjale, mistõttu ei saanud ta päringutes ka vastavasisulist teavet küsida.

- Kõigi viie eeltoodud tingimuse osas oli dokumendinõude eelduseks valgustite tootja väljastatud dokumentatsiooni esitamine. See nähtub selgesõnaliselt Vastavustingimuses püstitatud küsimusest – *Pakkuja esitab valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsiooni* [---]. Seega oli Vastavustingimuste kontrollimise eelduseks, et pakkujad esitavad dokumentatsiooni, mille on väljastanud valgustite tootja.

- Vaidlustaja väitel ei ole Hankija tootjale nõudeid esitanud, kuid see ei puuduta tõsiasja, et esitada tuli tootja väljastatud dokumentatsioon. See tähendab omakorda, et Hankija pidi selles ka veendumaks, et talle esitatakse dokumentatsioon, mis pärineb valgustite tootjalt.

6.3.5. Hankija on RHAD-is sätestatud ka kohaselt kontrollinud

6.3.5.1. Vaidlustaja on Hankija erinevatele päringutele vastates esitanud vastuolulisi seisukohti juba selles, kes on kaubamärgi C toodete tootja. Nõnda väitis Vaidlustaja 17.01.2025, et kaubamärgi C toodete tootja on NSO OÜ ehk üks ühispakkujatest. 09.01.2025 vastuses väitis Vaidlustaja aga, et Vaidlustaja saab paluda kaubamärgi C tootelehti, mida Hankijale vajadusel edastada, kelleltki kolmandalt isikult. 04.02.2025 vastuses tulid aga mängu teadmata ja nimetamata tootjatehased, kes väidetavalt Vaidlustajale kaubamärgi C tooteid „koostavad“. Seetõttu pöörduski Hankija Vaidlustaja poole täpsemate küsimuste ja dokumendinõudega, veendumaks, et talle esitatud teave on valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsioon. Hankija ei saa pakkumust vastavaks tunnistada, kui esineb kahtlus või ebaselgus pakkuja avaldatu õigsuses.

6.3.5.2. Hankija sõnastas oma päringu viisil, et nõutavad dokumendid ei väljuks tootja igapäevasest majandustegevusest ja nõudis üksnes neid tootjale lihtsasti kättesaadavaid dokumente, mille hankimine ei eeldaks tootjalt pingutusi (need dokumendid peaksid tootjal niikuinii olemas olema). Kui kaubamärgi C tootjaks on tõepoolest NSO OÜ nagu Vaidlustaja väidab ka vaidlustuses, siis ei takistanud miski Vaidlustajal Hankija küsitud dokumente esitamast. Vaidlustaja küsitud dokumente ei esitanud vaid esitas kaubamärgi C toodete kohta üksnes kolm väidetavat CE sertifikaati, milledest kaks ei ole Hankijale usaldusväärsed ning 84 lehekülge materjale kaubamärgi A toodete kohta, mille kohta polnud Hankija ainsatki küsimust küsinud.

6.3.5.3. Kummastav on Vaidlustaja vaikimine Hankija otsuse p-is 45 esitatu osas, milles Hankija viitab tõsiasjale, et tõenäoliselt ei ole kaks Vaidlustaja esitatud CE sertifikaati isegi tõelised, kuivõrd nendel esitatud kuupäevadel NSO OÜ nimelist äriühingut äriregistrisse kantud polnud.

6.3.5.4. Asjasse ei puutu Vaidlustaja mõttearendus sellest, kas Hankija on pakkujaid ebavõrdselt kohelnud. Võrdselt tuleb kohelda pakkujaid, kes on võrdses positsioonis. Kolmas isik esitas kõik tootja sertifikaadid juba koos oma pakkumusega.

6.4. Hankija esitas 21.04.2025 täiendava seisukoha.

6.4.1. Hankija on seadnud vastavustingimuseks, et esitada tuleb valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsioon. Arvestades Vaidlustaja vastuolulist käitumist nii pakkumuse esitamisel kui ka teabevahetuses, ei saanud Hankija olla veendunud, kas Vaidlustaja on esitanud tootja väljastatud dokumentatsiooni. Vaidlust ei saa olla selles, et tootja väljastatud dokumentatsioon oli Vastavustingimuste üks osa.

6.4.2. Hankija tugines oma selgituspäringus haldus- ja kohtupraktikas tunnustatud õigusele, veenduda esitatud dokumentide ja pakkuja poolt avaldatu tõele vastavuses. Hankija küsis üksnes neid selgitusi või tõendeid, mis pidid NSO OÜ-l, kui Vaidlustaja väidetaval tootjal, igal juhul olemas olema. Vaidlustaja seisukohast lähtudes ei saakski ükski hankija veenduda pakkuja esitatu tõele vastavuses või piisavuses.

6.4.3. Vaidlustaja esitas oma pakkumuse viisil, mille puhul pidi ka VAKO otsuses möönma, et tegemist võis olla käitumisega, milles Vaidlustaja tahtlikult ja valimatult külvab Hankija üle kõikvõimalike toodete ja nende tehniliste kirjeldustega, millel Riigihankega mingit seost olla ei pruukinud. Kui Hankija palus Vaidlustajalt teavet, kes on kaubamärgi C valgustite tootja, olid Vaidlustaja vastused vastuolulised, väites nii seda, et tootja on NSO OÜ kui ka seda, et neid tooteid „koostavad“ Hankija jaoks siiani teadmata „tootjatehased“. Pärast seda, kui Hankija palus dokumente selle kohta, mis veenaksid teda selles, et Vaidlustaja algselt esitatud teave on tootja väljastatud dokumentatsioon, oli Vaidlustaja esimene reaktsioon nende dokumentide esitamisest keelduda. Kui Hankija oma päringu eset uuesti selgitas, asus Vaidlustaja esitama dokumente valdavas osas kaubamärgi A valgustite kohta, mille kohta Hankija polnud teavet soovinud. Ainsad dokumendid, mille Vaidlustaja kaubamärgi C toodete kohta päringutele vastuseks esitas, on kolm CE-sertifikaati, millest kahe osas on Hankija oma kahtlusi esitanud ja millele pole Vaidlustaja vaidlustusmenetluses mingeid selgitusi pöödnud anda.

6.4.4. Vaidlustusmenetluse kestel tutvus Hankija täiendavalt ka Vaidlustaja viidatud kodulehega, millel peaks olema esitatud teave kaubamärgi C toodete kohta ja mille tootja NSO OÜ väidab ennast (kohati) olevat. Kodulehel on esitatud riba teabega „Our Fleet“, mis peaks mõistlikule kodulehe külastajale ilmselt indikeerima, et kaubamärgi C tooteid on kasutatud nt Tallinki ja Silja Line alustel, nõnda on seal esitatud lausa Tallinki kaubamärk ja ülesvõtted mõlema viidatud ettevõtja laevadest.

Hankija pöördus Tallinki poole küsimusega, kas kaubamärgi C valgusteid on paigaldatud Tallinki laevadele. Tallinki vastusest nähtub, et nad ei ole kaubamärgi C valgusteid kunagi soetanud ja Tallinkile teadaolevalt ei ole ka kolmandad osapooled kaubamärgi C tooteid Tallinki laevadele paigaldanud ning Tallinki rekvisiitide kasutamine kodulehel on väär.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Käskkirja p-ist 31 kohaselt lükati Vaidlustaja pakkumus RHS § 114 lg 2 esimese lause alusel tagasi kokkuvõtliku põhjendusega:

(1) ühispakkujad ei esitanud tähtajaks hankija nõutud selgitusi ja (2) ka esitatud selgituste najal ei ole võimalik üheselt hinnata pakkumuse vastavust riigihanke alusdokumentides seatud tingimustele.

Käskkirjast nähtuvalt on Hankija etteheited ja pakkumuse sisuline kontroll seotud Vaidlustaja

pakutud kaubamärgiga C LED lineaar valgustite osas ja välislineaarvalgustite osas (TK p-id 3 ja 4 – vastavustingimused 1 ja 2 toode X), LED alla suunatud valgustite osas (TK p 6 – vastavustingimus 4 toode X) ja LED prožektorite osas (TK p 7 – vastavustingimus 5 toode X). Vaidlustaja ei väida ka vaidlustuses, et RHAD-ile vastavust oleks tulnud kontrollida mingi muu kaubamärgi toodete alusel. Kõik kaubamärgi C Käskkirjaga hõlmatud Vaidlustaja pakkumuses nimetatud kolme toote tootenimetused on tähistatud järgnevalt X-iga.

Vaidlustaja väitel ei lähtunud Hankija tema pakkumuse vastavuse kontrollimisel enda seatud tingimustest väites, et vastavustingimused on esitatud toodetele, mitte tootjatele, st esiteks väidab Vaidlustaja sisuliselt, et tema pakkumus vastab toodete X osas RHAD-ile sellisena nagu see on esitatud ja teiseks väidab Vaidlustaja, et Hankija on nõudnud dokumente, mida tal polnud pakkumuse vastavuse kontrollimiseks vaja (ega õigust) küsida, millest teeb Vaidlustaja järelduse, et tal oli õigus jätta need esitamata ja selle tagajärjeks ei saanud olla pakkumuse tagasilükkamine.

Puudub vaidlus, et Vaidlustaja kõiki Hankija nõutud dokumente ei esitanud, mistõttu nõustub vaidlustuskomisjon Hankijaga, et peamine vaidlus on selles, kas Hankija võis neid dokumente, mille Vaidlustaja jättis esitamata, Vaidlustajalt tema pakkumuse vastavuse kontrollimiseks nõuda.

8. Vaidlustaja väide on, et Hankija on vastavustingimused seadnud toodetele, mitte tootjatele, millega vaidlustuskomisjon nõustub osaliselt.

8.1. TK esitab selgelt nõuded toodetele ja kirjeldab pakkuja tegevust hankelepingu täitmiseks ning tootjat on nimetatud vaid garantii kontekstis: *Paigaldatud seadmetele peab kehtima tootja poolne 5 aastane garantii*, kuid TK ei kehtesta mis tahes nõuded selle kohta, kuidas peaks pakkuja tõendama pakutavate toodete vastavust TK-le. Selleks on kehtestatud Vastavustingimustes alajaotis *PAIGALDATAVA LED VALGUSSÜSTEEMI DOKUMENTATSIOON*, mis kehtestab pakkujatele nõude esitada dokumendid järgmises mahus:

Paigaldatav LED valgussüsteem peab vastama riigihanke alusdokumentide Lisas 1 “Tehniline kirjeldus” kehtestatud nõuetele ja omama kehtestatud tingimustele vastavust tõendavat dokumentatsiooni. Pakkuja esitab tema poolt laevadele paigaldatavate LED valgustite dokumentatsiooni detailsuses, mis peab võimaldama hankijal kontrollida valgussüsteemi vastavust Lisas 1 kehtestatud nõuetele

Küsimused ettevõtjale:

1. Pakkuja esitab valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsiooni pakutavate LED lineaar valgustite komplektide (18W/36W) kohta. Dokumentatsioonil toodud andmed peavad tõendama, et pakutavad LED lineaar valgustid vastavad järgmistele tingimustele: CRI>80, eluiga vähemalt 100.000h, L80 ja Ta25. Tõhusus >110lm/W. EMC klass EMC1: EMC B vastavalt IEC 60533. (Vabas vormis dokument)

2. Pakkuja esitab valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsiooni pakutavate välis lineaarvalgustite kohta. Dokumentatsioonil toodud andmed peavad tõendama, et pakutavad välis lineaarvalgustid vastavad järgmistele tingimustele: CRI>80, eluiga vähemalt 100.000h, L80 ja Ta25. Tõhusus>110lm/W. EMC klass EMC1: EMC B vastavalt IEC 60533 . (Vabas vormis dokument)

3. Pakkuja esitab valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsiooni pakutavate navigatsioonitulede kohta. Dokumentatsioonil toodud andmed peavad tõendama, et pakutavad navigatsioonituled omavad merelaevadel kasutamise MED sertifikaati ja nende eluiga on vähemalt 100.000h. (Vabas vormis dokument)

4. Pakkuja esitab valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsiooni pakutavate LED alla suunatud valgustite kohta. Dokumentatsioonil toodud andmed peavad tõendama, et pakutavad LED alla suunatud valgustid vastavad järgmistele tingimustele: EMC2: EMC A-IEC 60533 üldpiirkond. Eluiga vähemalt 100.000h, L80 ja Ta25. (Vabas vormis dokument)

5. Pakkuja esitab valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsiooni laevadele paigaldatavate

uute LED prožektorite 24V ja/või 230V kohta. Dokumentatsioonil toodud andmed peavad tõendama, et pakutavad prožektorid vastavad järgmistele nõuetele: CRI>70 ja 5000K. Eluiga vähemalt 100.000h, L70 ja Ta45. Korrosiooni klass C5-M. EMC klass EMC1: EMC B vastavalt IEC 60533. (Vabas vormis dokument)

Seega on Hankija TK-s esitanud küll nõuded toodetele, kuid on nõudnud Vastavustingimustes selgelt kõikide pakutavate toodete osas nende vastavuse tõendamist TK-le valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsiooniga.

8.2. Tulenevalt viidatud vastavustingimusest on vaidlustuskomisjon seisukohal, et selleks, et Vaidlustaja pakkumuses toodete X kohta esitatud dokumendid saaksid üldse tõendada vastavust TK-s esitatud tingimustele, peab Hankijale olema esmalt kahtlusteta selge, kes on Vaidlustaja pakkumuses esitatud toodete tootja, kuna pakkumuse vastavust RHAD-ile tõendavat valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsiooni saab väljastada üksnes tootja. Selleks oli Hankijal õigus küsida Vaidlustajalt selgitusi koos selgitamist võimaldavate dokumentidega. Asjaolu, et VAKO otsuse tegemise ajal Hankijal (veel) sellist kahtlust ei pruukinud olla, ei tähenda, et Vaidlustaja pakkumuse vastavuse uuel kontrollimisel Hankijal sellist kahtlust tekkida ei saanud või ei võinud. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et küsimus Vaidlustaja pakkumuses esitatud andmete detailsusest (kas pakkumuses esitatud dokumendist „Ferry lights.pdf“ on kontrollitav valgustite tehniliste näitajate vastavus TK-le) muutub teisejärguliseks, kui see detailsus ei ole Riigihankes saavutatud valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsiooniga.

9. Pakkuja pidi esitama tema poolt laevadele paigaldatavate LED valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsiooni detailsuses, mis võimaldab Hankijal kontrollida valgussüsteemi vastavust TK-s kehtestatud nõuetele.

Vaidlustaja esitas pakkumusega dokumendi „Ferry lights.pdf“, millega Vaidlustaja väitel tõendatakse kõigi vastavustingimuste täitmist. Sellest dokumentide kogumist on nähtav, et Käskkirjas käsitletavate toodete X kohta on esitatud tootelehed („Ferry lights.pdf“ lk-d 25, 31 ja 34), mille paremal pool ülaserivas on sama logo ja allservas sõnad „Lumiler Marine“, millest jääb koos kontaktandmetega esitatuna mulje, et tegemist võiks olla ettevõtja nimega. Siiski Lumiler Marine nimelist ettevõtet ei ole äriregistri andmetel olemas ja nimele „Lumiler Marine“ ei tule Google otsingust ühtegi vastet (olematu (ettevõtja) nimi või kaks kontekstiga seostamatust sõna ei saa iseenesest olla Vaidlustaja ärisaladus). Toodete X kohta esitatud tootelehtedel puuduvad muud ettevõtja nimega sarnanevad andmed, millest otseselt või kaudselt tootjat tuleb tuletada.

Seega vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et pakkumuses esitatud dokumentidest ei olnud antud juhul kahtlusteta selge, kes on Vaidlustaja dokumendi „Ferry lights.pdf“ lk-del 25, 31 ja 34 nähtavate toodete X tootja ja kas Vaidlustaja esitatud dokumendid (tootelehed) üldse on tootja poolt väljastatud dokumentatsioon, mille alusel Hankija saaks kontrollida Vaidlustaja pakkumuse (pakutud toodete X) vastavust TK-le (toodete vastavus TK-le ei ole nõuetekohaselt tõendatud, kui neid andmeid sisaldavad dokumendid ei ole tootja poolt väljastatud).

Kui Hankijal tekkis põhjendatud kahtlus, kas tootelehed on väljastatud tootja poolt, siis ei saanud Hankija Vaidlustaja pakkumust toodetele X vastavaks tunnistada üksnes nende andmete alusel, mis olid Vaidlustaja poolt esitatud dokumendi „Ferry lights.pdf“ lk-del 25, 31 ja 34, sest seal puudusid andmed selle kohta, et tegemist on tootja poolt väljastatud dokumentidega. Vaidlustaja ei ole pakkujana praegusel juhul positsioonis, kus ta saaks väita, et Hankijal ei saanud ega võinud tekkida kahtlust tema poolt pakutavate toodete X tootjast.

10. Vaidlustuskomisjon rõhutab veel kord, et mitte igasuguste andmetega ükskõik kelle poolt väljastatud dokumendil/tootelehel ei saanud pakkuja tõendada Riigihankes pakkumuse vastavust TK-le vaid vastavust tuli tõendada valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsiooniga. Dokumentatsioon, mis pole tootja poolt väljastatud, pakkumuse vastavust RHAD-ile ei tõenda. Vaidlustuskomisjon mõonab, et olukorras, kus (kellegi väljastatud) tootelehed on pakkumuses esitatud, võib olla selgete tootja andmete (nime) puudumine selline

viga pakkumuses, mille kõrvaldamine selgitustega on võimalik juhul, kui lõpptulemusel saab kõrvaldatud kahtlus, et pakkumuses esitatud tootelehed on tõepoolest väljastatud pakutavate valgustite tootja poolt. Hankija asus vastavaid asjaolusid RHS § 46 lg-s 4 sätestatud korras välja selgitama. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et kui vastav asjaolu (kas toodete X kohta Vaidlustaja pakkumuses esitatud dokumendid on väljastanud tootja) selgituste küsimise käigus selgeks ei saa (olukorras, kus Vaidlustajale ei saanud jääda arusaamatuks, mida (milliseid selgitusi ja tõendeid ja mille kohta) Hankija temalt saada soovib), on Hankija õigustatud pakkumuse tagasi lükkama RHS § 114 lg 2 alusel.

10.1. RHS § 46 lg 4 kohaselt esitab ettevõtja *hankijale selgitused või selgitamist võimaldavad dokumendid kõrvaldamise aluste puudumise, heastamise või kvalifikatsiooni tõendamiseks esitatud andmete või pakkumuses esitatud andmete kohta* [---]. RHS § 46 lg 4 ei reguleeri, milliseid selgitusi või selgitamist võimaldavaid dokumente on Hankijal õigus selgitustega pakkujalt küsida ja vaidlustuskomisjon on seisukohal, et hankija on selle üle vaba otsustama niikaua, kuniks nõude eesmärk on võimaldada pakkujal selgitada selgitamist vajavaid asjaolusid, antud juhul seda, mis Vaidlustaja pakkumuse vastavuse kontrollimiseks selgitamist vajab: kas toodete X kohta Vaidlustaja pakkumuses esitatud tootelehed on väljastatud tootja poolt. Seega on vale Vaidlustaja põhimõtteline seisukoht, et Hankija pidi piirduma pakkumuse vastavuse kontrollimisel Vaidlustaja pakkumuses esitatud dokumentidega ega võinud üldse juurde küsida dokumente, mida RHAD-is (TK-s) juba nõutud ei olnud. Märkimisväärne on, et antud juhul oli RHAD-is juba esitatud nõue tootja väljastatud dokumentatsiooni esitamiseks ja Vaidlustaja isegi ei väida, et pakkumuses esitatud dokumendis „Ferry lights.pdf“ oleks mingeid konkreetseid andmeid, mille alusel oleks Hankija saanud kontrollida toodete X kohta käivate dokumentide väljastamist tootja poolt.

10.2. 14.01.2025 esitas Hankija selgitustaotluse (sõnum ID 921843) küsimusega: *kes on pakutud toodete [---] tootjaks ja esitada korrektsed tootja andmed*, millele Vaidlustaja vastas 17.01.2025: *Hankijale lisatud tootelehed on tootja kaubamärgi ja brändinimedega [---]. Tootjaks on ettevõtte NSO OÜ järgnevat andmetega: NSO OÜ, reg nr:16199110, Pärnu mnt 18, Kesklinna linnaosa, 10141 Tallinn, Harju maakond.*

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja pakkumuses esitatud andmetest ei pidanud Hankija aru saama, et toodete tootjaks võiks olla NSO OÜ (asjaolu, et NSO OÜ äriregistri kohane aadress on sama mis tootelehele märgitud olematu ettevõtja aadress (Pärnu mnt 18 Tallinn) ei tee NSO OÜ-st veel tootjat. Märkimisväärne on, et väidetava tootja veebilehel, kuhu Vaidlustaja on suunanud Hankijat toodete X andmeid kontrollima (nt sõnum ID 919625, kus Vaidlustaja väidab: *Küsitud info valgustite eluea ja garantii kohta asub ka tootja lehel*), on hoopis kolmanda ettevõtja nimi (mitte tootelehtedelt nähtav Lumiler Marine ega Vaidlustaja väidetud NSO OÜ) ja aadress *saaremaa estonia 93461*). Märkimisväärne on, et Patendiameti kaubamärkide andmebaasis (<https://andmebaas.epa.ee/avalik/#/trademark>) ei ole NSO OÜ-le ühtegi kaubamärki ka registreeritud. Isegi kui tegemist oleks brändinimega (mida kasutatakse ettevõtte, toote või teenuse eristamiseks ja identifitseerimiseks), on Vaidlustaja väide sellest, et tegemist on just NSO OÜ brändinimega, paljasõnaline ja puuduvad igasugused tõendid, mille alusel saaks selle brändinime all toodetud tooteid X, mille kohta on tootelehed esitatud Vaidlustaja pakkumuses, omistada NSO OÜ-le. Seega vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et Vaidlustaja 17.01.2025 vastus ei kõrvaldanud Hankija põhjendatud kahtlust sellest, kas Vaidlustaja pakkumuses esitatud tootelehed on väljastanud tootja, sh kas NSO OÜ on üldse see isik, kes on õigustatud neid dokumente tootjana väljastama.

10.3. Hankija on jätkanud tootja väljaselgitamisega 22.01.2025 (sõnum ID 924263), pöördudes Vaidlustaja poole nõudega esitada tootja NSO OÜ nimele väljastatud konkreetseid dokumente toodete X kohta, mis Hankija arvates oleks temale vastuvõetaval viisil piisavalt tõendanud seda, et pakkumuse vastavuse tõendamiseks Vaidlustaja pakkumuses esitatud tootelehed toodete X kohta on väljastanud nende valgustite tootja.

Vaidlustaja vastas 28.01.2025 ja väitis, et Hankijal ei ole õigust nõutud dokumente küsida ega esitanud ühtegi Hankija soovitud dokumenti ega ühtegi muud dokumenti, millega oleks veenvalt tõendatud, et NSO OÜ on tootja, sh et just NSO OÜ on see isik, kes on tootjana Vaidlustaja pakkumuses esitatud tootelehed toodete X kohta väljastanud.

Vaidlustuskomisjon on juba eespool väljendanud oma seisukohta selles, et Hankijal oli pakkumuse vastavuse kontrollimiseks vajalik tootja väljaselgitamine, samuti on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija ei ole selle selgitusnõudega ületanud RHS § 46 lg-s 4 lubatavat, kuna sätte mõttes oli tegemist selgitamist võimaldavate dokumentidega, mille eesmärk oli kontrollida, kas pakkumuses esitatud dokumendid on vastavalt Vastavustingimustes nõutule väljastatud tootja poolt. Isegi kui Vaidlustaja ei jätnud formaalselt Hankija selgitusnõudele vastamata, täidab Vaidlustaja poolne vastuvaidlemine Hankija nõudele ilma vajaliku lahendust pakkumata (esitamata ühtegi dokumenti, mis tõendaks, et NSO OÜ on see tootja, kes on väljastanud ja kes on õigustatud väljastama pakkumuses esitatud tootelehti), juba koosseisu Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks RHS § 114 lg 2 alusel põhjusel, et pakkuja selgituste põhjal ei ole võimalik üheselt hinnata pakkumuse vastavust RHAD-is esitatud tingimusele.

10.4. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustajale ei saanud juba esimestest Hankija selgituspäringutest 14.01.2025 ja 22.01.2025 jääda arusaamatuks, mida (millistele Vastavustingimusele vastavust) Hankija tootja andmetega kontrollida soovib, kuid vaatamata sellele on Hankija 29.01.2025 (sõnum ID 926330) pöördunud uuesti Vaidlustaja poole, selgitades mh seda, milleks tal nõutud dokumente vaja on (*Hankija eesmärk on tulenevalt vastavustingimusest kohtrollida, kas esitatud on „valgustite tootja“ dokumentatsioon, sest see aspekt on vastavustingimuse nõude üks osa. [---] Antud selgitusnõuete eesmärk on kontrollida, kas tegemist on „tootjaga“, kellel on õigus vastavustingimuses nõutud andmetega dokumentatsiooni väljastada. Ühispakkujate kohustus on seda tõendada. NSO OÜ on ennast defineerinud kui tootjat ja vastavustingimuses nõutud andmete väljastamiseks peavad tal tootmistegevuseks nõutud sertifikaadid olemas olema ning nende esitamine ei tohiks takistuseks olla [---]*) ja paludes kontrolli teostamiseks vajalikud dokumendid esitada.

Vaidlustaja edastas lõpuks mitmeid erinevaid dokumente mitmete erinevate toodete kohta, kuid toodete X kohta (3 erinevat toodet) käis vaid 2 dokumenti, millel oli märges *Manufacturer Company NSO OÜ*. TK p-is 7 nõutud toote (vastavustingimus 5) kohta mis tahes dokumente vastuseks Hankija korduvatele selgitustaotlustele ei esitatud (sh ei esitatud selle toote X kohta midagi pikendatud vastamistähtaja jooksul). Seega on fakt, et vähemalt ühe toote X kohta (LED prožektor) ei ole Vaidlustaja esitanud ühelgi ajahetkel Riigihankes mitte ühtegi dokumenti, millest nähtuks ja millega oleks tõendatud see, et Vaidlustaja pakkumuses esitatud vastava toote X kohta käiv tooteleht on *valgustite tootja poolt väljastatud dokumentatsioon* Vastavustingimuste mõttes, rääkimata sellest, et Hankijale oleks esitatud suuremat osa 22.01.2025 esitatud selgitustaotluses nõutud dokumente. Seega on õige Hankija Käskkirjas väidetut, et Vaidlustaja ei esitanud Hankija antud tähtajaks Hankija nõutud ja pakkumuse vastavuse kontrollimiseks vajalikke selgitusi, millega on täidetud RHS § 114 lg-s 2 sätestatud koosseis Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks (*Hankija lükkab pakkumuse tagasi [---], kui pakkuja ei esita tähtajaks hankija nõutud selgitusi [---]*).

11. Tulenevalt eespooltoodust on Vaidlustuskomisjon seisukohal, et Vaidlustaja pakkumuses esitatud dokumentidega ei olnud Vaidlustaja pakkumuse vastavus Vastavustingimustele piisavalt tõendatud, Hankijal oli õigus selgitusi küsida, sh oli tal õigus küsida dokumente, mis oleks nende esitamisel võimaldanud pakkumuses esitatud andmete selgitamist, kuid Vaidlustaja pakkumuse vastavuse kontrollimiseks vajalikus mahus vajalikke selgitusi ja dokumente vastuseks Hankija korduvatele järelepärimistele ei esitanud. Seega on Hankija Käskkirja p-is 31 õigesti leidnud, et Vaidlustaja ei esitanud tähtajaks Hankija nõutud selgitusi ja nende selgituste alusel, mis Vaidlustaja siiski esitas, ei ole võimalik üheselt hinnata Vaidlustaja pakkumuse vastavust RHAD-ile. Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise kohta RHS § 114

lg 2 esimese lause alusel on õige ja selle kehtetuks tunnistamiseks alused puuduvad.

12. Antud juhul ei ole vaja asuda analüüsima Hankija Käskkirja p-ides 20 ja 45 märgitud, et kas need kaks toodete X kohta Vaidlustaja poolt esitatud dokumenti (*Declaratsion Conformity*), mis kannavad kuupäevi 01.06.2021 ja 12.06.2021, saavad täita Vastavustingimustes kehtestatud nõuet *tootja poolt väljastatud dokumentatsioon*, kui nende väljastamise aeg on varasem kui NSO OÜ asutamine (*lähtudes äriregistris avaldatud teabest oli NSO OÜ endine äriregistrisse kantud nimi A.T.B OÜ, mille kohta esitas tänase NSO OÜ seaduslik esindaja kandeavalduse 29.03.2021. Küll aga muudeti A.T.B OÜ nime alles 20.03.2024, mil A.T.B OÜ omanik muutis A.T.B OÜ põhikirja, nime ja asukohta ja esitas sellega seonduvalt ka samal päeval kandeavalduse äriregistrile. Seega ei olnud NSO OÜ nimelist äriühingut seisuga 01.06.2021 või 12.06.2021 olemas*), kuna Vaidlustaja isegi ei väida vaidlustusmenetluses, et Hankija poolt tuvastatu ei saanud tekitada kahtlust dokumentide sisu usaldusväärsuses.

Asja lahendamiseks ei ole vaja kontrollida ka seda, kas Hankija on samasisulisi selgitusi nõudnud Kolmandalt isikult, kuna Käskkirjast nähtuvalt samasugust puudust Kolmanda isiku pakkumuses ei esinenud, mistõttu pakkujate võrdse kohtlemise põhimõtte võimalikust rikkumist rääkida ei saa. Samuti ei sõltu asja lahendamine antud juhul Hankija järelepärimisest Tallinkile (ja saadud vastusest), kuna Käskkirjast nähtuvalt ei ole olnud sel mingit rolli Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise otsuse tegemisel.

13. Kolmanda isiku kohta tehtud otsuste kehtetuks tunnistamise nõue põhines eeldusel, et Vaidlustaja pakkumus on õigusvastaselt tagasi lükatud. Kuna vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise kohta on õige, puuduvad mis tahes põhjendused Kolmanda isiku kohta tehtud otsuste kehtetuks tunnistamiseks.

14. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

Hankija on esitanud tähtaegselt taotluse oma lepinguliste esindajate kulude väljamõistmiseks Vaidlustajalt kogusummas 3086,50 eurot (käibemaksuta), 11,1 tunni õigusabi osutamise eest keskmise tunnihinnaga 278,06 eurot. Vaidlustuskomisjon leiab, et asja mahtu ja keerukust arvestades on Hankija kulud vajalikud ja põhjendatud ning need tuleb Vaidlustajalt välja mõista. Kolmas isik vaidlustusmenetluses oma seisukohti ei esitanud, mistõttu tema kulude hüvitamise küsimust ei tõusetu.

Vaidlustaja kulud vaidlustusmenetluses jäävad Vaidlustaja kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)
Angelika Timusk